KOMUNIKAT

Wyd. Okr. Rady Konwentu Org. Niepodl.

Nr. 87 2. listopada 1943 W.P. Rok V.

I. SPRAWY POLSKIE.

Prześladowania w Warszawie trwają w dalszym ciągu. W niedzielę 24. X. rozstrzelali Niemcy 20 osób, 25. X. dalszych 20. Nazwiska podano przez megafony. W ciągu tygodnia Niemcy stracili dalszych 231 osób i wzięli nowych 200 zakładników. W Krakowie rozstrzelano na ul. Szerokiej 30 osób. W Kielcach aresztowano 20 osób z pośród inteligencji. Podobnie przeprowadzono aresztowania w radomskim, częstochowskim i na Śląsku. W Łodzi kilkaset osób aresztowano. Himmler po wizytacji w poznańskim, dał wyraz swemu niezadowoleniu z postępów germanizacji. Pierwszy raz hitlerowcy zmuszeni byli przyznać, że poznańskie ma nadal polski charakter.

"Times" cytuje tajne pismo polskie "Czyn", według którego wywieziono z Polski do Rzeszy 2 i 1/2 miliona ludzi, których traktuje się tam jak niewolników. Przeszło 1 1/2 miliona poszło na zesłanie do Zw. Sow.

O.R.P. "Piorun" zestrzelił pod Salerno 2 samol. niem. W operacjach brały tam udział również "Ślązak" i "Krakowiak".

30. X. Przemawiał gen. I. Haller do Francuzów na temat braterstwa broni polsko-francuskiego.

W Zaduszki płoną światła na grobach naszych najbliższych na lwowskich cmentarzach. Na cmentarzu Orląt wieńce, lampiony, tłumy modlących się. Lwów o swych Obrońcach pamięta.

II. WYDARZENIA NAJWAŻNIEJSZE.

29. X. prez. Roosevelt oświadczył przez radio, że 3 mocarstwa, biorące udział w konferencji moskiewskiej, doszły do pełnego porozumienia i że pozostaje jedynie położyć podpisy na dokumentach. Prez. oświadczył również, że osiągnięto wielki sukces nie tylko tym, że doszło do porozumienia, ale i dzięki atmosferze jaka się wytworzyła dokoła rokowań. Nie ma nikogo, ktoby nie znał naszego celu ostatecznego, a tym celem osiągnąć trwały pokój. Cała prasą moskiewska cytuje zdanie Roosevelta o pełnym sukcesie konferencji moskiew. Ostatnia nadzieja Hitlera, że wyniknie konflikt w obozie Aliantów została obalona jednym ciosem. Redaktor Jacglin podkreśla, że konferencja nieograniczała się do rozmów ministrów, ale żywy udział brał w niej pośrednio Stalin, konferując z Edenem, Hullem i gen. Ismaij, dyskutując z nimi problemy, wysunięte w odręcznym piśmie Churchilla do Stalina. Korespondenci donoszą z Moskwy, że choć dochodziło do ostrych dyskusji w jednym byli wszyscy zgodni, że Niemcy muszą być pokonane jaknajszybciej. Trzy zagadnienia były głównie przedmiotem konferencji: 1/ unifikacja strategii 3 mocarstw, 2/ organizacja stałej współpracy, 3/ projekty współpracy po wojnie. Konferencję można uznać już za zakończoną. Eksperci przygotowują końcowy protokół.

30. X. wydał Stalin obiad na cześć uczestników konferencji i wniósł na nim 2 toasty: 1/ na cześć marynarki handlowej i wojennej państw zachodnich, 2/ na cześć armii V-tej i VIII-mej. 1. XI. o godz. 18-tej podano po raz pierwszy tekst oficjalnego komunikatu o wyniku obrad konferencji. Najważniejsze punkty komunikatu są nast.: 1/ prowadzono narady nad skróceniem wojny z Niemcami, zadecydowano odpowiednie operacje militarne, 2/ w deklaracji podpisanej przez 3 ministrów spr. zagr. i amb. Chin w Moskwie, 4 mocarstwa zobowiązują się konsultować wzajemnie w sprawie warunków kapitulacji z przeciwnikiem każdego z mocarstw i uznają konieczność współpracy po wojnie i utworzenią międzynarodowej organizacji państw uczestniczących w konferencji, w której mogłyby uczestniczyć wszystkie państwa miłujące pokój bez względu na swą wielkość na zasadach pełnej niezależności i równości, 3/ postanowiono utworzyć komisję dla spraw europejskich z siedzibą w Londynie, 4/ postanowiono utworzyć komisję dla spraw Italii, wskład której wchodziłyby 3 mocarstwa i Komitet Wyzw. Francji, z udziałem przedstawicieli Grecji i Jugosławii, jako zainteresowanych w sprawach Włoch, w specjalnej deklaracji wyrażono życzenie powstania ustroju demokratycznego we Włoszech, 5/ jako jeden z celów obecnej wojny ogłoszono odzyskanie pełnej niepodległości Austrii. 6/ postanowiono, że w godzinie rozejmu wszyscy oficerowie, żołnierze i członkowie partii hitlerowskiej winni po-

pełnionych zbrodni wydani zostaną krajom, w których zbrodnie swe popełnili, i sądzeni tam będą według praw tych państw. Do tego komunikatu, wyniku 12 posiedzeń komisji, dodano szczegółowy komentarz, do którego powrócimy w najbliższym naszym numerze, przy omówieniu znaczenia tej doniosłej deklaracji.

III. SYTUACJA NA FRONTACH.

POŁUDNIE: V-ta armia posunęła się 5 klm. na północ od Volturno i zajęła Riardo, oraz Torella del Sanio i Castel Mauro. 29.X. zajęła Mondragone i Pietroverone. VIII-ma armia utrzymuje przyczółki po drugiej stronie rzeki Trigno. Opanowała Monte Falcone oraz Molizę. Marsz. Kesselring odwołany został ze stanowiska dowodzącego frontem włos. Marsz. Rommel został głównodowodzącym we Włoszech. Badoglio przybył do Neapolu. Port Gaeta był bombardowany, Genuę również bombardowano. Garnizon niem. w Lecco został wybity przez Włochów. Dla opóźnienia marszu Aliantów, Niemcy zalewają osuszone błota pontyjskie. Na Bałkanach odparto w Bośni ataki niem. Ciężkie straty ponieśli Niemcy w Czarnogórze. Zniszczono oddział niem., który wylądował na dalmatyńskiej wyspie Bracz. Jugosłowianie zajęli Rogaticę. Linia Zagrzeb-Belgrad przerwana jest na szer. 70 klm. zniszczono 22 mostów. Kolumna niem. k. Belgradu została rozbita. Powstańcy greccy zadali Niemcom poważne straty. 1.XI. doniesiono o zajęciu Teany.

ZACHÓD: W czasie nalotu na Schweinfurth strącono 186 niem. samol. 31.X. bombardowano Cherbourg. W nocy na 1.XI. pojedyncze sam. RAF rzucały bomby nad Niemcami.

WSCHÓD: Między kolanem Dniepru a Morzem Azowskim wojska sow. pobiły Niemców. Na zachód od Melitopola bolszewicy pędzą Niemców na 3 grupy. Jedna grupa ucieka na Krym, druga na Odessę, trzecia na północny wschód. Kawaleria i wojska pancerne na stepach nogajskich wyniszczają oddziały niem. Liczba jeńców b. znaczna. Zdaniem red. Wintertona Niemcy przestali tu już walczyć jako armia, a bronią się tylko pojedyncze oddziały. Wojska sow. znajdują się już 120 klm. na zachód od Melitopola. Zajęto Konstantinówkę. 30.X. zajęto Geniczewsk, w wejściu na Krym. Kiedy bolszewicy weszli do Geniczewska powstał w wojsku niem. popłoch oficerowie niem. strzelali do cofających się żołnierzy. Bolszewicy idą frontem 100 klm. do Dniepru. Pod Krzywym Rogiem stawiają Niemcy zacięty opór. Stracili tam Niemcy ilość tanków, równoznaczną połowie dywizji pancernej. Rzucają tu Niemcy do walki ostatnie rezerwy. Armia gen. Malinowskiego posuwa się z Dniepropietrowska na południe. W rej. Witebska zajęto Surasz Witebski. Obrońcy Leningradu koncentrują siły do ofensywy. 1.XI. wojska sow. były już tylko 13. klm. od Perykopu.

DALEKI WSCHÓD: Alianci wylądowali na wyspie Choiseul. Opór jap. b. słaby. W środę lądowano na wyspach Stirling i Mono. We wrześniu Alianci zniszczyli na Dalekim Wsch. 775 samol. Na Rabaul zrzucono 115 ton bomb.

Na fundusz prasowy złożono w zł.: Tatar 20, Hitlerówka 30, Sikorki 25, Dr. M. 10, Jasio 20, Mak 10, Wat 20. Janusz 500 ark. p. 100 kopert.

Na fundusz specjalny: Niedźwiedź 200, Mazepa brodzki 50, Literat 25, Stary Łogun 25, Herkules 20, Rzech 100, Wadowiarka 20, Żołądkowiec 20, Wawrzynowicz 10, Żola 10, Czarna Krowa 12, Dziub 10, Hipek 20, Nieznajomy 10, Stary I 60, Wikta ze zbiórki 550, W. 20, Kopytko 20, Stan St. 200, Zet Er 50, Kwiatek 10, Kondysta 5, Grzech 100, Rad 100, Ciocia Guńdzia 100, Dzwonek 100, Maks 50, Maria 5, Tirana 20, Tabakiera 100, Maciek 100, Jock 400.

Józef 3 koszule, 1 p. kalesn., Mewa 200 papierosów, S. artykuły apteczne, Mak art. apteczne.

---000---

Z ostatniej chwili: 1.XI. wojska sow. sforsowały przesmyk perykopski i zajęły m. Perykop i Armiejsk. Tym samym Krym został w zupełności odcięty. Na stepach nogajskich armia czerwona zajęła 60 miejscowości docierając na szerokim froncie do Dniepru na płd. od Krzywego Rogu. Prez. Roosevelt zarządził przejęcie przez rząd kopalń unieruchomionych skutkiem strajku. Z więzienia przy ul. Łąckiego wywieziono do Oświęcima 2 tys. osób. VIII-ma armia zajęła wieś Cantalupę 16 klm. od ważnego punktu Isernia.

----000----